

Casus Wetenschappelijke Integriteit

2025

Publicaties en uitingen op sociale media – kennelijk ongegrond en voor het overige niet-ontvankelijk

Radboud Universiteit

1. Onderwerp: niet handelen volgens de normen van wetenschappelijke integriteit in verschillende uitingen, waaronder in publicaties en op sociale media.

2. Korte omschrijving

De klacht is ingediend bij het college van bestuur van de Radboud Universiteit en richt zich tegen beklaagde. In de klacht stelt klager – kort samengevat – dat beklaagde bij verschillende uitingen, waaronder publicaties en op sociale media, niet heeft gehandeld volgens de normen van wetenschappelijke integriteit, zoals vastgelegd in de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke integriteit (verder: gedragscode).

3. Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit Radboud Universiteit

De procedure

- Op 12 maart 2025 ontving de commissie de klacht van het College van Bestuur (**bijlage 1**).
- Op 20 maart 2025 heeft de commissie een ontvangstbevestiging verzonden en gevraagd om verduidelijking van de klacht.
- Klager heeft op 26 maart, 3 april, 4 april, 14 april, 16 april en 23 april 2025 de commissie gemaild met nieuwe en/of aanvullende stukken (**bijlage 2 t/m 12**).
- Op 1 mei 2025 heeft de commissie beklaagde geïnformeerd over de klacht, op basis van een door de commissie gemaakte samenvatting van de klacht.
- Op 6 mei 2025 heeft de commissie een ontvangstbevestiging aan klager verzonden ten aanzien van zijn berichten van 26 maart, 3 april, 4 april, 14 april, 16 april en 23 april 2025. Daarbij heeft de commissie aan klager te kennen gegeven dat “nadere stukken en/of aanvullingen niet meer worden meegenomen in de procedure, tenzij de commissie u expliciet verzoekt om nadere stukken aan te leveren of informatie te verstrekken.” (**bijlage 13**)
- Op 27 mei 2025 heeft beklaagde, via zijn advocaat [advocaat], gereageerd (**bijlage 14**).
- Op 19 juni 2025 heeft de commissie beklaagde gevraagd om een inhoudelijke reactie op de door de commissie gemaakte samenvatting van de klacht.
- Op 21 juli 2025 heeft beklaagde, via zijn advocaat, een tweede reactie gestuurd, inclusief twee bijlages (**bijlage 15, 16 en 17**).
- Op 6 september 2025 heeft de commissie vergaderd over deze klacht en zijn zij tot het onderstaande advies gekomen, dat vervolgens is uitgewerkt en op 8 oktober 2025 aan het college van bestuur en aan partijen is verzonden.

- Op meerdere momenten tussen 6 mei 2025 en dit advies, heeft klager nieuwe stukken en/of aanvullingen naar de secretaris van de commissie gestuurd. Klager is geïnformeerd dat deze stukken in het kader van de goede procesorde niet worden meegenomen in de procedure. Klager is het daar, klaarblijkelijk, niet mee eens en heeft de stukken zelfstandig naar de advocaat van beklaagde en meerdere commissieleden gestuurd. Dit verandert het standpunt van de commissie echter niet. De stukken die zijn meegenomen in de procedure en in dat kader zijn gedeeld met de commissieleden en beklaagde, zijn als genummerde bijlagen opgenomen bij dit rapport.

Ter toelichting op het bovenstaande:

- Omdat voor de commissie - door de omvang van het aangevoerde - niet direct duidelijk was waarin volgens de klager de vermoede schending van de wetenschappelijke integriteit in de kern bestond, is aan klager gevraagd om dit kort en duidelijk aan te geven. In zijn e-mail van 4 april 2025 heeft hij dit puntsgewijs toegelicht, onder verwijzing naar paginanummers in zijn oorspronkelijke klacht. Op basis van deze verduidelijking heeft de commissie de klacht samengevat. Nog voordat de klacht vervolgens aan de beklaagde kon worden gemeld, heeft klager op 14 april 2025 een aanvulling aangemeld die de commissie heeft afgewacht.
- De commissie heeft vervolgens bij brief van 1 mei 2025 de beklaagde geïnformeerd en verzocht om een eerste reactie op de klacht. De commissie heeft in die brief aangekondigd dat zij vervolgens zou onderzoeken of de klacht in behandeling kan worden genomen en dat in dat geval een inhoudelijke behandeling zou volgen waarbij de beklaagde om een eerste schriftelijke reactie wordt gevraagd en de commissie uiteindelijk partijen gezamenlijk hoort. Omdat de eerste reactie alleen een ontvankelijkheidsverweer bevatte, heeft de commissie op 19 juni de beklaagde in de gelegenheid gesteld ook kort op de inhoud van de uit twee klachtonderdelen bestaande klacht te reageren. Hoewel klager uitdrukkelijk is geïnformeerd dat hij niet hoefde te reageren op de reactie van de beklaagde – bij behandeling van de zaak zou daartoe immers de gelegenheid bestaan in het kader van het mondeling horen van de betrokkenen – ontving de secretaris onder andere op 10 september 2025 een uitgebreide e-mail met 27 bijlagen van klager. Vervolgens ontving de commissie op 28 september 2025 opnieuw een uitgebreide e-mail met 17 bijlagen van klager. De klager is geïnformeerd dat deze stukken in het belang van een goede procesorde niet worden meegenomen in de procedure. De stukken zijn derhalve niet met de commissieleden en de beklaagde gedeeld. De commissie wil ervoor waken dat een klager als gevolg van voortdurende toevoegingen en aanpassingen van de klacht het de beklaagde onmogelijk maakt zich adequaat te verweren.

Samenvatting van de aanleiding tot de klacht en standpunten van partijen

Op basis van de toelichting van klager, heeft de commissie de klacht als volgt samengevat:

“De klacht valt uiteen in twee onderdelen. Deze betreffen, kort gezegd, onderzoek en uitlatingen waarmee in onderlinge samenhang gezien het vertrouwen in de wetenschap en in het bijzonder in de werking en/of de veiligheid van de [...] is geschaad.

1. De klacht over uw eigen onderzoek betreft uw bijdrage aan [een gepubliceerde preprint van een onderzoek]. De klager verwijt u in het bijzonder als lid van het kernteam dat geen fatsoenlijke interne beoordeling van de inhoud of publicatie op een preprint server [voorbeeld] heeft

plaatsgevonden voordat de resultaten als rapport zijn gepubliceerd en dat daarmee gedragsnorm 51 is geschonden.

2. In verband met de klacht over publicaties en andere uitlatingen over publicaties van derden wijst klager onder meer op uw twitter-reacties van [datum] op hetgeen is geschreven over [...] en op bevindingen van [een andere wetenschapper] die stelde dat [...], uw uitlatingen in [een krant] op [datum] over [...], en die op [datum] op LinkedIn [...]. Klager heeft ook andere uitlatingen van uw hand in zijn klachtbrief en de aanvulling van 23 april genoemd en (uitgebreid) besproken, maar ook zelf aangegeven dat hij deze klachten in hun onderling verband beziet. Volgens klager heeft u met uw uitlatingen de geldende gedragsnormen over "beoordeling en peer review" en "communicatie" geschonden."

Standpunt beklaagde

De beklaagde heeft bij monde van zijn advocaat een eerste verweer gevoerd en aangevoerd dat de klacht niet in behandeling moet worden genomen in verband met misbruik van de bevoegdheid op grond van artikel 3:13 jo. 3:15 BW. Daartoe is onder meer aangevoerd dat klager meerdere keren in de klacht benoemt dat beklaagde moet worden ontslagen en [...]. Volgens beklaagde is de klacht daarmee kennelijk ongegrond en kan deze niet in behandeling worden genomen.

Na de eerste reactie waarin dit eerste verweer is opgenomen heeft de commissie de beklaagde gevraagd om ook te reageren op de twee onderdelen die de commissie zelf, bij wijze van samenvatting van de klacht, met beklaagde heeft gedeeld. Beklaagde heeft in een tweede reactie bezwaar gemaakt tegen die werkwijze en gesteld dat de commissie door haar eigen samenvatting "op de stoel van klager [is] gaan zitten en daarmee heeft hij gehandeld in strijd met de Regeling en met elementair procesrecht." Desondanks heeft beklaagde ook inhoudelijk gereageerd op de twee onderdelen van de klacht, deze inhoudelijke reactie is hieronder kort weergegeven.

Ten aanzien van het eerste onderdeel van de klacht stelt beklaagde onder andere dat de klacht norm 51 van de gedragscode verkeerd uitlegt. Daarbij stelt beklaagde dat hij en zijn collega's gedurende het onderzoek meerdere gesprekken hebben gevoerd met vertegenwoordigers van externe partijen en in zijn LinkedIn post betreffende [een gepubliceerde preprint van een onderzoek] oproept tot verdere evaluatie. Verder stelt beklaagde dat hij in het hoofdstuk dat hij geschreven heeft, juist vele studies met verschillende en soms tegenstrijdige conclusies heeft besproken en dat hij in zijn LinkedIn bericht terughoudend is geweest over het trekken van definitieve conclusies.

Ten aanzien van het tweede onderdeel van de klacht schetst beklaagde de achtergrond waartegen hij deze uitlatingen heeft gedaan. Hij geeft aan bijna vijf jaar te hebben deelgenomen aan het wetenschappelijke debat over [...]. Beklaagde stelt dit altijd te hebben gedaan binnen zijn eigen expertise, met zorgvuldigheid en voldoende wetenschappelijke onderbouwing. Hij stelt juist terughoudend te zijn geweest in het reageren in de media, voordat hij de data en publicatie tot zich had kunnen nemen. Verder verwijst hij naar een opiniestuk in [een krant] waarin hij collega's oproept om ook duidelijk te zijn over onduidelijkheden en wat we niet zeker weten.

Overwegingen van de commissie

De commissie dient zich naar aanleiding van het eerste verweer een oordeel te vormen of de klacht in behandeling kan worden genomen.

De commissie stelt vast dat uit de klacht, zoals ingediend door klager, onvoldoende duidelijk was wat de vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit was. De commissie heeft vervolgens de klager in de gelegenheid gesteld om de klacht te verduidelijken, maar naar het oordeel van de commissie heeft klager hier onvoldoende aan voldaan. Gezien het belang van zowel de klager als de beklagde om duidelijkheid te krijgen of er sprake was van enige schending van de wetenschappelijke integriteit, heeft de commissie besloten om een samenvatting te maken van de klacht.

Gelet op de zeer uitgebreide reactie van de advocaat van de beklagde is de achtergrond van deze werkwijze van de commissie kennelijk niet duidelijk. Deze ook in tuchtprocedures niet ongebruikelijke werkwijze strekt ertoe de klachten van niet-juridisch geschoolde personen zodanig te formuleren, dat de beklagde in staat wordt gesteld zich adequaat te kunnen verweren tegen de kern van wat de klager heeft aangevoerd. Deze werkwijze is in het civiele recht ongebruikelijk, maar daarzonder zouden kwesties van algemeen belang die in verband met de Regeling wetenschappelijke integriteit aan de orde zijn, ten onrechte onder de radar kunnen blijven.

Naar aanleiding van het standpunt van de beklagde dat er sprake is van misbruik van recht, omdat de klacht getuigt van een bijzondere opstelling van klager door meermaals te herhalen dat beklagde ontslagen zou moeten worden en [personen] in gevaar zou brengen, overweegt de commissie dat de samenvatting van de klacht die kwesties niet bevat en dit betoog derhalve feitelijke grondslag mist.

De commissie dient zich vervolgens verder een oordeel te vormen over de vraag of de klachten over de door beklagde gedane uitingen in behandeling kunnen worden genomen.

De commissie stelt voorop dat in de gedragscode normen staan ten aanzien van de in de klacht veronderstelde schendingen. Voor zover hier van belang zijn die normen:

51. Werk loyaal mee aan in- en externe beoordelingen van het eigen onderzoek.
[...]
53. Wees eerlijk in publieke communicatie en helder over de beperkingen van het onderzoek en van de eigen expertise. Communiceer pas over onderzoeksresultaten aan het algemene publiek als er voldoende zekerheid over de resultaten bestaat.
54. Wees bij deelname aan het publieke debat open en eerlijk over de rol waarin die deelname plaatsvindt en over de aard en status van die deelname.

Verder is hier artikel 4.5 van de Regeling van belang:

- b) De commissie verklaart een klacht niet-ontvankelijk wanneer deze niet voldoet aan de volgende vereisten:
 - i. de klacht bevat een duidelijke omschrijving van de (vermoede) schending van de wetenschappelijke integriteit door een medewerker;
 - ii. de klacht is voorzien van dagtekening en vermelding van naam, functie en

- contactgegevens van de klager.
- c) De commissie kan de klager de gelegenheid bieden de klacht aan te vullen binnen een door haar gestelde termijn
 - d) De commissie is bevoegd een klacht niet in behandeling te nemen indien naar haar oordeel:
 - i. de schending te lang geleden heeft plaatsgevonden;
 - ii. de klacht kennelijk ongegrond is;
 - iii. de klacht kennelijk van onvoldoende belang is;
 - iv. de klacht eerder voldoende door de commissie of een soortgelijke commissie is onderzocht

Het eerste onderdeel van de klacht stelt dat geen fatsoenlijke interne beoordeling van de inhoud of publicatie heeft plaatsgevonden voordat de resultaten als rapport zijn gepubliceerd en dat daarmee norm 51 van de gedragscode is geschonden. De commissie overweegt over dit onderdeel dat de klacht een eis stelt die niet aan norm 51 van de gedragscode kan worden ontleend. Dit betekent dat dit onderdeel van de klacht kennelijk ongegrond is en niet in behandeling wordt genomen. Verder onderzoek naar het beweerde nalaten is niet nodig

Het tweede onderdeel van de klacht ziet op uitlatingen via sociale media waarmee het vertrouwen in de wetenschap en in het bijzonder [...]. De commissie heeft op grond van hetgeen naar voren is gebracht geen schending van de wetenschappelijke integriteit kunnen vaststellen en neemt derhalve ook dit klachtonderdeel niet in behandeling omdat het kennelijk ongegrond is.

De commissie licht dit oordeel als volgt toe. Uiteraard geldt voor wetenschappers de vrijheid van meningsuiting. Deze onder meer in het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden neergelegde fundamentele vrijheid is het uitgangspunt. In dit verband zijn verder normen 53 en 54 van de gedragscode van belang.

Niet in geding is dat de beklagde heeft deelgenomen aan het maatschappelijk debat over [...]. De strekking van zijn bijdragen was kritisch. Zo heeft hij in [een krant, van datum] - dat wil zeggen voor [een bepaalde verklaring van een gezaghebbende autoriteit] beargumenteerd: "Aanvankelijk werd zowel de effectiviteit van [...] als [...] in de media fors overdreven".

De vrijheid van meningsuiting en de academische vrijheid (die op zich ook stoelt op andere belangrijke waarden zoals de vrijheid van onderwijs, het belang van wetenschappelijke vooruitgang en de duurzame ontwikkeling van de samenleving) zijn nauw verweven. Tegen die achtergrond dragen wetenschappers een bijzondere verantwoordelijkheid, zoals verwoord in de normen 53 en 54 van de gedragscode. Het enkele feit dat sprake is van - in de ogen van sommigen - schokkende of verontrustende inzichten of opvattingen betekent niet dat deze niet worden beschermd door de vrijheid van meningsuiting of dat sprake is van niet naleving van die verantwoordelijkheid.

De commissie wijst erop dat dat ten tijde van een [bepaalde situatie] een context bestaat waarin uitlatingen eerder dan in andere periodes kunnen worden aangemerkt als schokkend of verontrustend, bijvoorbeeld in verband met het belang van vertrouwen in de wetenschap. Maar die omstandigheid brengt niet zonder meer mee dat een wetenschapper met het doen van

schokkende of verontrustende uitspraken in openbare media ook de wetenschappelijke integriteit schendt. Dat kan bijvoorbeeld anders zijn in geval van schending van de – in het licht van de vrijheid van meningsuiting strikt uit te leggen – gedragsnormen 53 en 54.

De overige onderdelen van de klacht met inbegrip van hetgeen in de oorspronkelijke klachtbrief is opgenomen worden niet ontvankelijk verklaard wegens in art. 4.5 onder b sub 1 van de Regeling.

Oordeel en advies commissie

Gelet op het voorgaande adviseert de commissie het college van bestuur de klacht ten aanzien van het eerste en het tweede onderdeel kennelijk ongegrond en voor het overige niet-ontvankelijk te verklaren.

4. Oordeel college van bestuur

Op 10 december 2025 heeft het college van bestuur besloten het advies van de commissie wetenschappelijke integriteit op te volgen en de klacht op de twee genoemde onderdelen kennelijk ongegrond te verklaren en voor het overige niet-ontvankelijk.

Er is geen verzoek bij het LOWI ingediend, daarmee is het besluit van het college van bestuur definitief.